

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Давиденко І.В

“ ___ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

за освітньою програмою готельно-ресторанна справа

на тему: «Планування діяльності підприємства готельного господарства на прикладі готелю «Айвазовський» »

Виконавець:

студентка факультету міжнародної економіки

Остапенко Діана Вікторівна _____

Науковий керівник:

Викладач

Козловський Роман Сергійович _____

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	6
1.1 Поняття процесу планування готельного бізнесу, його необхідність	6
1.2 Особливості функціонування готельного бізнесу	10
1.3 Структура стратегічного плану розвитку готельних підприємств	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЮ «АЙВАЗОВСЬКИЙ»	
2.1 Організаційна характеристика діяльності готелю «Айвазовський»	25
2.2 Аналіз бізнес-діяльності готелю	32
2.3 Планування фінансового стану готелю «Айвазовський»	36
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ПРОЦЕСУ ПЛАНУВАННЯ БІЗНЕСУ В ГОТЕЛІ «АЙВАЗОВСЬКИЙ»	45
3.1 Напрямки вдосконалення планування діяльності готелю «Айвазовський»	45
3.2 Економічна ефективність напрямків вдосконалення планування діяльності готелю «Айвазовський»	49
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	60

ВСТУП

Актуальність теми. Впровадження на практиці «стратегічного планування» дає ряд переваг, оскільки воно змушує фірму більш чітко визначати свої завдання і політику; веде до кращої координації зусиль працівників організації і визначення показників діяльності готелю.

В даний час в умовах переходу до ринкових відносин на підприємствах і організаціях бурхливо протікає процес вдосконалення форм і методів роботи. Складність сучасної економічної ситуації, відсутність чітких орієнтирів в розвитку підприємств і організацій, нестабільність фінансових і господарських відносин ставлять сьогоденного підприємця в залежність від ряду тих, що важко піддаються аналізу і контролю чинників. В цілях збільшення об'єму прибутку, рентабельності своєї роботи підприємство повинне постійно розробляти проекти, які передбачають вкладення фінансових ресурсів в створення нових технологій, організацію нових виробництв, реконструкцію виробничих потужностей і устаткування для випуску конкурентоздатних товарів на внутрішньому і зовнішньому ринках, будівництво філіалів і цехів, наближеним до джерел сировини і ринку збуту. Кожний з цих проектів повинен бути заснований на бізнес-плані від ідеї до розрахунку конкретної суми прибули, яка буде отримана від його реалізації. Найактивніше бізнес-план використовується при пошуку інвесторів: нових акціонерів, кредиторів, спонсорських вкладень і т.д. Допомогає бізнес-план крупним підприємцям і фірмам, які збираються розширити справу, купивши пакет акцій існуючої фірми або організувавши нову організаційно-виробничу структуру. Таким чином, бізнес-план є програмою, яка описує економіко-організаційну сторону проекту, реалізація якого повинна принести прибуток підприємству-інвесторові.

Об'єктом дослідження є процес планування діяльності підприємства готельного господарства.

Предметом дослідження – сукупність теоретичних і практичних аспектів обґрунтування планування діяльності готелів на прикладі готелю «Айвазовський».

Метою роботи є вивчення аспектів планування діяльності у сфері туристично-готельного бізнесу.

Завдання дослідження такі:

1. визначення процесу планування готельно - туристичного бізнесу і його необхідність;
2. оцінка особливостей функціонування туристично-готельного бізнесу;
3. опис структури стратегічного плану розвитку готельно - туристичних підприємств;
4. опис організаційної характеристики діяльності готелю;
5. аналіз організаційної та фінансової діяльності готельного комплексу;
6. аналіз планування фінансового стану готелю;
7. визначення напрямків вдосконалення планування діяльності готелю;
8. визначення шляхів покращення напрямків планування діяльності готелю.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, що досліджували дану проблему; законодавчі та нормативні акти України; інструктивні матеріали, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання;

довідково-інформаційні видання, дані бухгалтерської, статистичної та внутрішньогосподарської звітності готельного підприємства.

Структура дипломної роботи включає вступ, три основні розділи, висновки, список використаних джерел (30 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 62 сторінка комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 56 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 1 рисунок.

ВИСНОВКИ

Внаслідок системного аналізу сучасного стану та перспектив розвитку готельної індустрії в Україні, а також характеристики готелю «Айвазовський» у сфері надання готельних послуг, ми можемо зробити певні висновки.

1. Планування - це формування образу майбутнього, що спирається на певне розуміння реалій, і тому обов'язкова передумова втілення поставлених цілей, неодмінна умова позитивного просування в рішенні складних задач. Таким чином, призначення планування як функції управління полягає в прагненні завчасно врахувати по можливості всі внутрішні і зовнішні чинники, що забезпечують сприятливі умови для нормального функціонування і розвитку підприємств готельний-ресторанного комплексу. Воно передбачає розробку комплексу заходів, що визначають послідовність досягнення конкретної мети з урахуванням можливостей найбільш ефективного використання ресурсів кожною службою і всім підприємством в цілому.

2. Готельний бізнес – один з найперспективніших напрямів бізнесу в Україні, який успішно розвивається. Особливістю цього бізнесу є орієнтація на Європейські сервісні стандарти і стрімкий перехід до них. І як кожний бізнес – готельний бізнес прагне до збільшення доходу і шукає інструменти та ефективні шляхи для досягнення бажаного фінансового результату. Послуги готелю зв'язані з забезпеченням "гостинності" клієнтам, що проводять тривалий час під її дахом. І якість персональної взаємодії співробітників готелю з клієнтом-єдиний інструмент створення у клієнта відчуття гостинності й уваги в обраному їм готелі.

В останні роки ринок готельного бізнесу України характеризується зростанням пропозиції при одночасному скороченні попиту на послуги розміщення. Такий стан речей посилює конкуренцію. Тому одним з найважливіших напрямків для готелю «Айвазовський» в умовах суворої досконалої конкуренції на ринку готельних послуг є формування стратегічних конкурентних переваг та надання послугам більш високої якості. Ключовим фактором тут є надання таких послуг, які задовольняли б і навіть

перевершували очікування цільових клієнтів. Взірцем для переймання досвіду в готелі «Айвазовський», безумовно, є західні готелі зі злагодженою структурою внутрішньої організації роботи.

3. У готелі функціонують 27 комфортабельних номерів з можливістю двомісного проживання. Всі номери оснащені телефоном, супутниковим телебаченням, міні-баром, сейфом, системою клімат-контролю, набором рушників, косметичним комплектом, халатом і тапочками. Обслуговування номерів здійснюється цілодобово.

Оснащення готелю відповідає всім сучасним стандартам якості: готель обладнаний системою зовнішнього відеоспостереження, на території забезпечена належна охорона та цілодобове спостереження, готель забезпечений автономною системою електро- і водопостачання, пересування між поверхами здійснюється за допомогою ліфту.

4. В процесі проведення аналізу фінансового стану досліджуваного підприємства було виявлено: відсутність у балансі простроченої дебіторської заборгованості безумовно вважаємо позитивною тенденцією, оскільки це означає, що підприємство ефективно будує свої розрахунки з партнерами. Ріст запасів у 4,3 рази свідчить з однієї сторони про розширення діяльності підприємства, а з іншого боку – про недостатньо ефективну систему управління запасами на підприємстві. Ріст коштів на 18 % - позитивна тенденція, тому що кошти – самі ліквідні активи. Чистий прибуток виріс у 2018 році в порівнянні з 2017, а в 2019 році небагато зменшився, це вплинуло на рентабельність. Разом з тим, уже те, що вся рентабельність у підприємства позитивна, доводить ефективність його діяльності.

5. У пасиві балансу помітне зростання прибутку підприємства, це говорить про те, що діяльність досліджуваного готельного комплексу ефективна. Ріст позикових засобів у 4,7 рази протягом 2019 року свідчить про те, що підприємство мало потребу в грошах для розширення і залучило короткострокові кредити банків. З однієї сторони це говорить про недостатньо ефективну політику залучення засобів

(краще довгострокові кредити), а з іншого боку – підвищення фінансової залежності підприємства. Ця тенденція тривожна.

6. У цілому досліджуване підприємство є фінансово стійким, перспективним, що динамічно розвивається. Однак погане те керівництво, що не прагне зробити підприємство ще краще. Тому підприємству необхідно розробляти методи для зміцнення фінансової бази і перетворювати їх у життя.

Рівень доходів готелю у 2019 р. в порівнянні з попереднім роком зріс на 670,212 тис. грн. Звертає увагу значна варіація доходів готелю протягом календарного року. Рівень завантаження готелю «Айвазовський» приблизно відповідає аналогічному показнику в основних конкурентів. Даний показник може бути покращеним за умов більш ефективної рекламної політики.

7. Одним з головних напрямів удосконалення готельної діяльності є надання клієнтам максимально можливого асортименту додаткових послуг, найбільш необхідними серед яких є телефонний зв'язок, послуги закладів, автостоянок, камер зберігання, продаж преси, квитків на транспортні засоби, Інтернет, фітнес.

8. Доцільною є організація роботи готелів з постійними клієнтами (як підприємствами, так і окремими особами). Такі клієнти могли б розраховувати на певні додаткові послуги чи знижки. Вимагає належної уваги вдосконалення процедури бронювання місць, адже навіть в сучасних умовах недозавантаженості готелів все частіше обирають ті готелі, в яких місце бажаної вартості і якості їм заздалегідь гарантоване. А це є результатом правильної спрямованості керівника. Що в свою чергу діє на подальші дії персоналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ассель Генри. Маркетинг: принципы и стратегия /Ассель Генри– Учебник для вузов. – М.: ИНФРА-М, 2017. – XII, – 804 с..
2. Білорус О. Менеджмент підприємства в умовах стратегічних несподіванок / О., Білорус В., Рогач А. Чехарда –Економіка України. – 2014. – №2. – С. 42-46.
3. Білорус О.Г. Менеджмент: конкурентоздатність і ефективність/ О.Г Білорус , Є.Г Панченко– К.: Товариство “Знання” України, 2011. – 40 с.
4. Вихрущ В.П. Основи бізнесу / В.П. Вихрущ– Тернопіль: Збруч, 2005.
5. Галасюк С.С. Проблеми функціонування ринку готельних послуг Одеського регіону / С.С. Галасюк // Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: ХНУ, 2010. – С. 37-45.
6. Гаркавенко С.С. Маркетинг/ С.С. Гаркавенко. – Підручник для вузів. – К.: Лібра, 2010. – 384 с.
7. Герасименко В. Г. Ключові індикатори розвитку підприємств готельного господарства в Одеській області / В. Г. Герасименко // Приазовський економічний вісник. – Запоріжжя, 2017. –Вип. №2 (02). – С. 42-46.
8. Давиденко І. В. Сучасні напрями стратегічного управління туристичним підприємством / І.В. Давиденко // Економічні студії. – Львів: ГО «Львівська економічна фундація», 2017.- №2 (15) –С. 23-27.
9. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / П. Друкер. – К.: Україна, 2015. – 319 с.
10. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. 28 с.
11. Житна І.Е. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства. Навч. посібник: / І.Е. Житна , А.М. Нескреба. –Пер. з рос. – К.: Вища школа, 2016. – 191 с.

12. Зайцева О.А. Основы менеджмента: / О.А., Зайцева. А.А. Радугин К.А., Радугин , Н.И. Рогачева. –Учебное пособие для вузов. – М., 2014.
13. Козловський Р. С. Тенденції готельного бізнесу в умовах глобалізації / Р. С. Козловський //Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: збірник матеріалів Всеукр. наук.-прак. інт.-конф., 30-31 жовтня 2019 р. –Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. – С. 77-79.
14. Котлер Ф. Основы Маркетинга/ Ф. Котлер. –Пер. с англ. – М.: Прогресс, 2016. – 736 с.
15. Кочерга Л. Валові витрати: що включають до їх складу / Л. Кочерга.– Праця і зарплата. – 2016. – №3. – С. 23.
16. Кольга В.Д. Довідник приватного підприємця / В.Д Кольга . – К.: „Літера ЛТД”, 2015. – 288 с.
17. Мачалкин С. Е. , Илюшин В. Е. «Некоторые аспекты стратегического планирования в гостиничном бизнесе»[Електронний ресурс] – Режим доступу:<https://cyberleninka.ru/article/n/nekotorye-aspekty-strategicheskogo-planirovaniya-v-gostinichnom-biznese>
18. Мірошніченко А.В. Діловий успіх: бізнес-планування та маркетинг/ А.В. Мірошніченко А.В. – К.: А.Л.Д., 2011.
19. Максимова И.В. Оценка конкурентоспособности промышленного предприятия/ И.В. Максимова. – М.: Маркетинг, 2015.
20. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон , М.Альберт , Ф. Хедоури.– Пер. с англ. – М.: Дело, 2014.
21. Національний стандарт України. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. ДСТУ ISO 9001-2015 (ISO 9000:2015, IDT). – К.: ДП«УкрНДНЦ». □ 2016. – 45 с.
22. Офіційний сайт готелю «Айвазовський» [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://ayvazovsky.com.ua/>

23. Павлоцький В.Я. Особливості аналізу фінансової стійкості туристичних підприємств, як чинника їх конкурентоспроможності // Економіка Криму. – 2010. – № 3 (32), С. 193-198.

24. Полторац В.А. Маркетинговые исследования: методы и технологии// В.А. Полторац. – Днепропетровск: Арт-Прес, 2015. – 136 с.

25. Портер М. Конкуренция: Учеб. Пособие / М. Портер. –Пер. с англ. – М.: Вільям, 2000. – 495 с.

26. Пушкар М.С. Організація і планування підприємств, об'єднань, комплексів /М.С. Пушкар. – К.: НМК ВО, 2015.

27. Хумарова Н. І. Экологизация инновационных стратегий снижения отходоёмкости производств. // Вісник економічної науки України. - 2008. – №2. – С.155-160

28. Шикина О. В. Инфраструктура туризма и гостеприимства как фактор инновационного развития региональной экономики/ О. В. Шикина, С. Г. Нездойминов// Система «наука –технологии – инновации»: методология, опыт, перспективы»: материалы Международной научно-практической конференции, 26-27 октября 2017 г. / Под ред. В.В. Гончарова. – Мн.: Центр системного анализа и стратегических исследований НАН Беларуси, 2017. – С. 563- 567.

29. Шикина О. В. Тенденції розвитку європейського ринку готельних послуг / О. В. Шикина, Я. Є. Гончаренко, Р. С. Козловський // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2019. – № 5 (268). – С. 216-233.

30. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bstudy.net/618069/turizm/planirovanie_deyatelnosti_gostinichnogo_predpriyatija